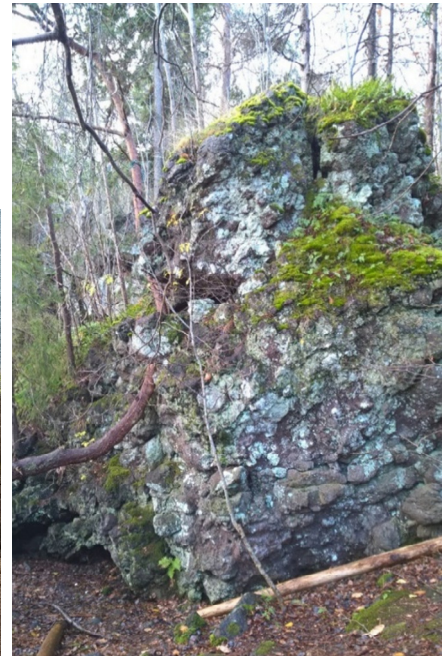

Essoskogen - En historisk terrengbeskrivelse

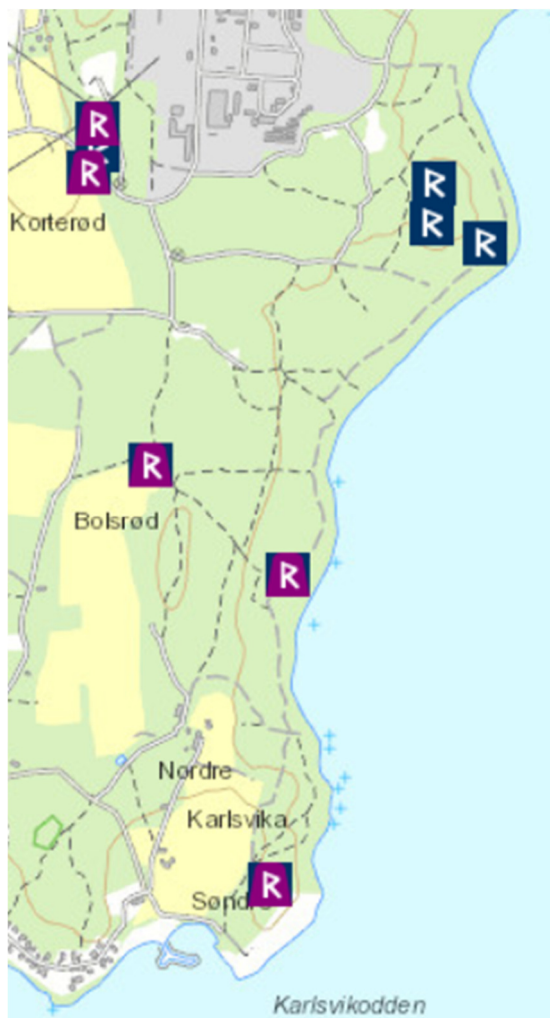
For ca 280 mill. år siden var det veldig aktivitet med jordskjelv og vulkanutbrudd i området, og bergarten rombeporfyr ble dannet, som er bergarten vi finner i Essoskogen. Rombeporfyr er en vanlig bergart i deler av Oslofeltet (strekningen Mjøsa – Langesundsfjorden), særlig i midtre og nordre Vestfold og Krokskogen. Ellers i verden finnes denne bergarten bare på Kilimanjaro i Tanzania (Øst-Afrikanske rift) og på vulkanen Erebus i Antarktis! Glattskurte svaberg av rombeporfyr som vi finner på Karlsvikodden helt sør i Essoskogen, skal være unikt i verden. Stupet til høyre er rombeporfyr som har størknet i en sprekk i berget, på vei opp til overflaten.

For ca 11.500 år siden forsvant innlandsisen fra Essoskogen: Høydedraget på langs av terrenget er randmorene – løsmasser som samlet seg langs kanten av innlandsisen, og ble liggende igjen når isen smelta bort. Mange av steinene som fins i Essoskogen har kommet langveisfra med isen, og har stor variasjon i bergarter. Dette sees spesielt bra langs Eossostranda, en tre kilometer lang rullesteinstrand langs østsida av terrenget. Innlandsisen tok også med seg steiner av rombeporfyr ut fra området, og neste gang du er på o-løp på Sørlandet eller i Danmark, kan du støte på rombeporfyr fra Essoskogen.

Da innlandsisen forsvant lå Essoskogen under havet, og havet har formet morenemassene: Moreneryggen er slaket ut, og det er laget strandvoller fra 2 meter til 30 moh, som vises som «etasjer» i terrenget.

Det har vært bosetting i Essoskogen i lange tider. Det er registrert flere gravrøyser fra bronsealder og jernalder, dvs. 1500 – 3000 år gamle. Karlsvik gård, sør i terrenget, dukker opp første gang i et dokument fra 1349, som "Kalsvikin".

I 1897 bygde Oslo kommune to feriekolonier i Essoskogen, Karlsvika I og Karlsvika II. I åra som fulgte ble det bygd enda flere, slik at det til sammen var åtte feriekolonier i Essoskogen. Tanken med feriekolonier var å skaffe barn fra fattige familier i byen et opphold på landet, slik at de kunne få næringsrik kost, mye sol, frisk luft og fysisk aktivitet. De siste feriekoloniene i Essoskogen var i drift til 1960-tallet, og det er nå bare ruiner igjen. Ved en av disse, St. Halvard, er dagens arena. Flere poster i dagens løp, er på ruiner etter de andre feriekoloniene.

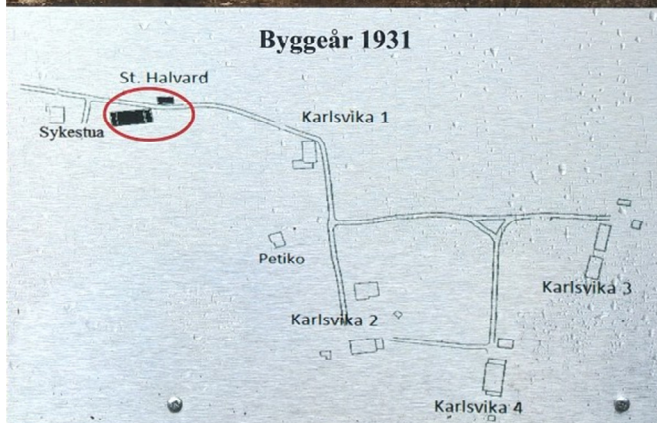

I 1958 kjøpte Esso den nordre delen av Essoskogen, og bygde Slagentangen oljeraffineri, ble offisielt åpnet av statsminister Einar Gerhardsen 7. juni 1960 og var da Skandinavias største oljeraffineri.

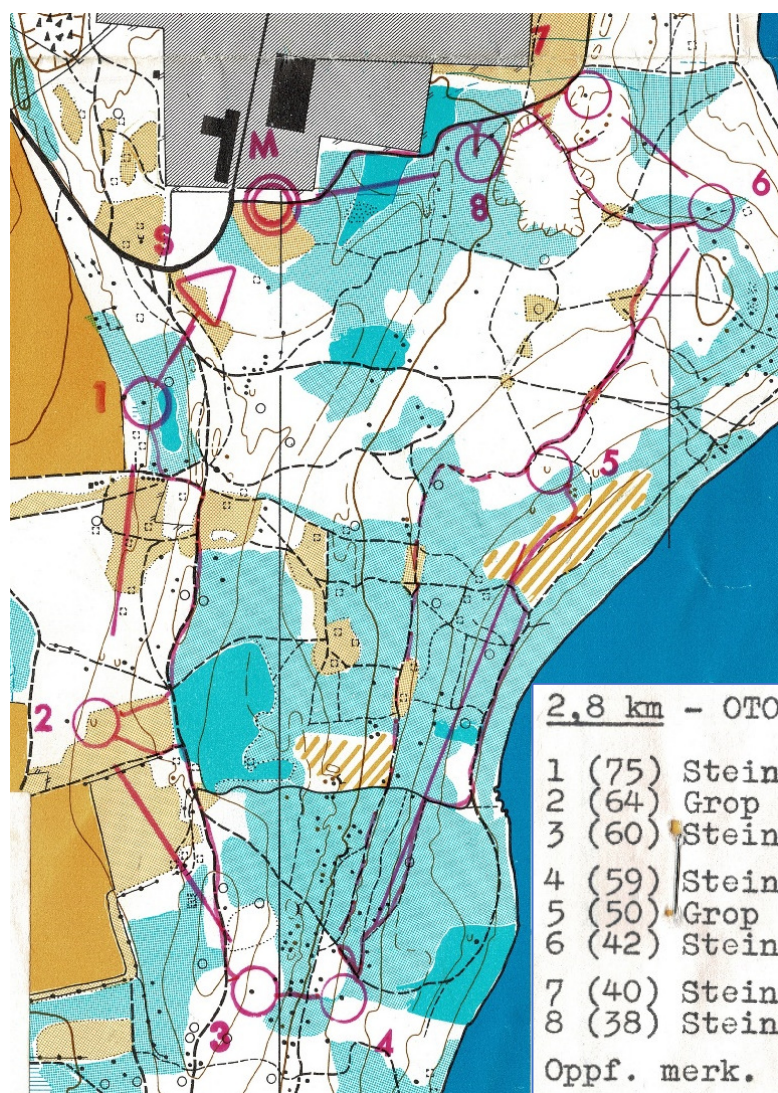
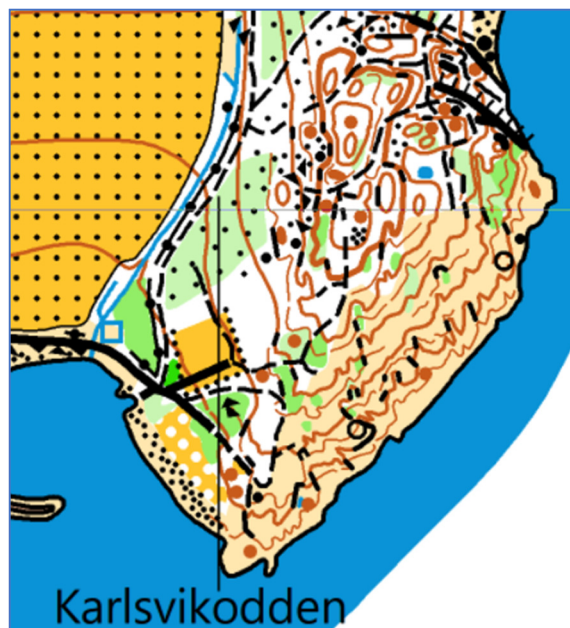
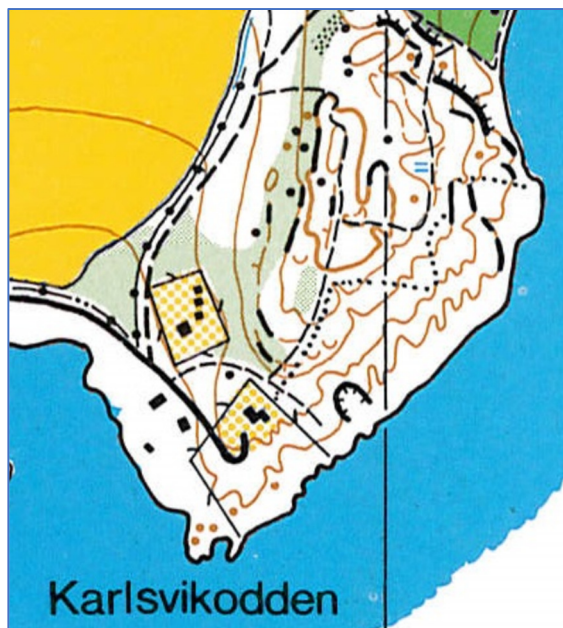
En liten kuriositet: For noen år siden var OTOs løypelegger ute i skogen og forberedte løyper. Samtidig var det en stor HV-øvelse på Østlandet, og noen var satt til å vokte Essoraffineriet mot sabotører. Vår løypelegger ble tatt til fange som mistenkelig person som kartla området inntil raffineriet, og det tok tid og mange telefoner før det ble klart at han bare hadde fredelige hensikter...

Før Esso, gikk skogen under navnet Bakkeskogen eller Karlsvikskogen. OTOs første o-kart over området het Karlsvik, og ble utgitt i 1973.

I dag er Essoskogen et av Tønsbergs mest brukte turområder året rundt. Havet som dekket terrenget har lagt igjen skjellsand, som gjør grunnen kalkrik og vegetasjonen frodig. Skogen er variert løv- og barskog, rådyra er tallrike, om våren bugner det av blåveis, i havet frister sjøørreten. Og under synfaring i januar, var det surfere ute i dønningene etter en vinterstorm.

De siste 20-30 åra har Tønsberg kommune fulgt med i boligmarkeder og kjøpt hus og hytter som har vært til salgs ved viktige friområder. Kartutsnitta under viser kartet fra 1988 dagens kart: flere hus er revet ved Karlsvikodden til fordel for allmenheten.

Dagens løypelegger hadde sitt første møte med Essoskogen som deltaker i H 12 i 1978.

Mye mer kunne vært skrevet om Essoskogen, men dette var nok for denne gang.

God tur!

2,8 km - OTO 4/6-78

1 (75)	Stein, Ø, 0,5m, NV
2 (64)	Grop
3 (60)	Stein, 0,6m, Ø
4 (59)	Stein, 1,-m, V
5 (50)	Grop
6 (42)	Stein, 0,5m, N
7 (40)	Stein, 0,6m, Ø
8 (38)	Steingjerdeende S
- Oppf. merk. til mål

Noen bilder fra terrenget under synfaring vinteren og våren 2018:

